

Styrets beretning

2023

Innledning

I 2023 har over 2 000 ansatte gjennomført aktivitet i 14 provinser. Aldri før har Afghanistankomiteen nådd så mange med sine programmer. Til stross for en svært krevende situasjon har organisasjonen lyktes med å sikre økte midler fra flere donorer, noe som har gjort det mulig å utvide både humanitære aktiviteter og langsiktige utviklingsprogrammer. Styret er stolte av å videreføre Afghanistankomiteens stolte historie med å stå sammen med det afghanske folk i solidaritet når det trengs som mest.

Virksomhetens art

Afghanistankomiteen (NAC) ble stiftet i 1980, og er en medlemsbasert solidaritetsorganisasjon med omfattende virksomhet i Afghanistan og Norge. Organisasjonens formål er å; sammen med det afghanske folk, bidra til utvikling av et selvstendig, fredelig og demokratisk Afghanistan; fremme kunnskap om Afghanistan i Norge; samt å fremme vennskap mellom det norske og afghanske folk.

Afghanistankomiteen flyttet til et nytt hovedkontor i Rådhusgata 4 i Oslo høsten 2023.

Programvirksomheten i Afghanistan ledes fra landkontoret i Kabul, med regionskontorer i Badakhshan, Daikundi, Ghazni og Faryab, i tillegg til prosjektkontorer i Takhar og ved helsefagskolene i Kapisa, Khost, Nangarhar og Paktia. Per desember 2023 hadde organisasjonen 184 ansatte på faste kontrakter og 792 prosjektansatte på midlertidige kontrakter. Ved hovedkontoret var det 6 ansatte.

Styret

Leder: Gry Synnevåg

Nestleder: Farid Ghiami

Styremedlemmer: Sverre Hjelleset, Trude Thommesen, Samina Vabo Ansari, Nasrin Naimy og Sandra Petersen.

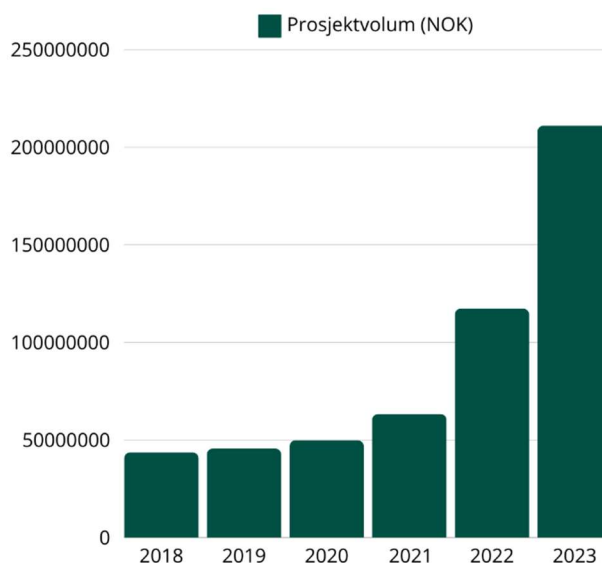
Varamedlemmer: Terje Skaufjord, André Mundal og Lars-André Skari.

Styret konstituerte seg den 21 juni 2023, og har i styreperioden avholdt fem styremøter (21 juni, 5 september, 13 februar, 17 april og 14 mai). Videre har det vært avholdt et styreseminar (19-20 november) og en digital workshop i januar. Varamedlemmene har møtt gjennom året, og er gitt stemmerett ved behov. Fire av møtene har vært avholdt fysisk, og tre av møtene har vært digitale.

Organisasjonen har tegnet styreansvarsforsikring for styrts medlemmer med virkning fra 2024.

Styrets arbeid

Tross en svært kompleks og uforutsigbar situasjon i Afghanistan har organisasjonen hatt en betydelig vekst de siste årene. Økte budsjetter har ført til utvidelser – både geografisk og når det gjelder antall ansatte. Dette har hatt betydning for styrets arbeid og fokus, som derfor har vært på organisasjonsutvikling og programimplementering. Styret arbeider systematisk med risikostyring og er opptatt av å sikre en forsvarlig organisering og styrkning av organisasjonen og systemer. Styret er også opptatt av sin egen rolle for å ivareta strategisk styring og kontroll, med en virksomhet som er betydelig mer omfattende enn tidligere. Styreseminaret i november hadde derfor fokus på styrearbeid, og styrets rolle og ansvar.

Rapportering til styret er nå i større grad overordnet, og strategiske indikatorer er utviklet for å gjøre det lettere for styret å ha et overordnet blikk.

Restriksjoner for kvinnelige ansatte, informasjonssikkerhet og økonomistyring har vært gjengangstemaer på styremøtene. Styret har også arbeidet med oppfølging av vedtaket fra årsmøtet angående kontrollkomiteens framtid, og arbeidet med oppdatering av instruks for styret og styrets leder og komiteens vedtekter. I tillegg til styremøtene har styremedlemmene vært engasjert i å holde eksterne foredrag, representere Afghanistankomiteen og bidra til å støtte sekretariatet i oppfølging av konkrete oppgaver. Gjennom hele perioden har det vært god kontakt og godt samarbeid mellom styret og generalsekretær og landdirektør. Oppdateringer fra ledere i Afghanistan skjer systematisk gjennom referater fra Senior Management Team i Kabul, og styreseminaret inneholder et møte med ledergruppen i Afghanistan.

Situasjonen i Afghanistan

Den væpnede motstanden mot Taliban er fortsatt nokså begrenset, og har så langt ikke medført sikkerhetsutfordringer for Afghanistankomiteens drift og programgjennomføring, men forbud, påbud og inngripen fra Taliban gjør driften svært krevende. Det er stadig nye krav til rapportering og dokumentasjon.

Taliban går i en mer totalitær retning, noe som har store konsekvenser for organisasjoner og sivilsamfunn. Kvinner og jenter, menneskerettighetsforsvarere, journalister og personer som arbeidet for de tidligere myndighetene og for militæret er spesielt utsatt. I 2023 ble 216 ikke-statlige organisasjoner (NGOer) stengt ned for ikke å overholde restriksjoner og påbud, ifølge det afghanske økonomi departementet.

Mest alvorlig er den institusjonelle diskrimineringen av kvinner og jenter. Utdanning for jenter etter 6 klasse, samt høyskoler og universiteter for kvinner forblir stengt, og bidrar til en nær kollektiv depresjon og frykt for fremtiden. Forbudet mot kvinners arbeid innen NGO-sektoren er den største utfordringen Afghanistankomiteen har hatt til nå. Taliban har også besluttet at internasjonale NGOer ikke lenger kan arbeide innenfor utdanningssektoren – noe som har hatt en stor betydning for Afghanistankomiteens utdanningsprogram.

Internasjonale sanksjoner rammer den afghanske økonomien kraftig, og gjør det vanskelig for landet å bygge seg opp etter å ha vært drevet av en krigsøkonomi. Noen økonomiske indikatorer er bedret, som redusert inflasjon og skatteinnkreving, samt økt import og eksport av varer. Økt handel med nabolandene er derimot ikke tilstrekkelig for å få de økonomiske hjulene i gang. Tvangsretur av afghanske flyktninger fra Pakistan er også med på å forverre situasjonen. Ifølge UNHCR ble 350 000 afghanere tvunget tilbake til Afghanistan i løpet av de siste tre månedene i 2023.

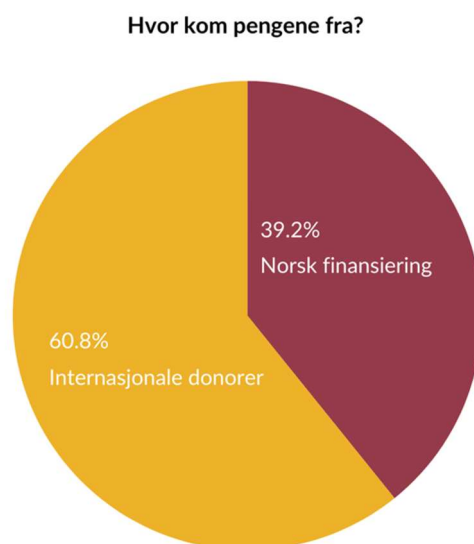
Afghanistan er ifølge FN (2022) verdens sjetteste mest sårbare land for klimaendringene. Samtidig er Afghanistan blant de landene som er dårligst rustet til å møte klimakrisen. I 2021-2022 opplevde landet den verste tørken på 20 år. En omfattende levekårsundersøkelse foretatt av Afghanistankomiteen i syv afghanske provinser i november 2023 viser at tørke nå har tatt over for væpnet konflikt som den viktigste årsaken til inntektstap i Afghanistan. Dette kommer i tillegg til synkende grunnvann, flom og jorderosjon. I et land der 80% av befolkningen lever av jordbruk er dette alvorlig.

Samlet sett står det afghanske folk i en kritisk situasjon. Afghanistan kommer nå i skyggen av krig i Ukraina og Gaza. Talibans kompromissløse linje, menneskerettighetsbrudd og institusjonelle diskriminering av kvinner og jenter er også med på å redusere internasjonale aktørers interesse og motivasjon for å gi bistand. Internasjonale sanksjoner gjør det også vanskeligere for næringslivet å skape økonomisk aktivitet innenfra. Dette gjør at bistanden til Afghanistan vil bli redusert fremover.

Finansiering og økonomiforvaltning

Afghanistankomiteen har lyktes i arbeidet med å få flere donorer til det langsiktige og det humanitære arbeidet. FN, gjennom UN-FAO (FNs landbruksorganisasjon), Afghanistan Humanitarian Fund og UNICEF er den største bidragsyteren med totalt 14,6 millioner USD. Norsk finansiering gjennom Norad utgjør 39.3 %.

Donor	Inntekt (NOK)
NORAD	74 039 475
FN FAO	55 485 153
Afghanistan Humanitarian Fund	45 154 438
UNICEF	16 147 559
DPO & DAART	5 097 970
Other donations	2 932 013
Washington University at St. Louis	858 343
Brighter Tomorrow	261 576
EU	237 165
ACBAR	74 084
Totalt	200 287 777

For å sikre god økonomiforvaltning er det ansatt flere regnskapsmedarbeidere ved regionskontorene og i Kabul. Det er ansatt en ny internrevisor i perioden, som har ansvaret for internkontroll. Det er behov for flere ressurser til internkontroll, og avdelingen for dette vil bli utvidet i 2024.

I tillegg har hovedkontoret i Oslo tilknyttet seg en ekstern kontroller og en ekspert på internkontroll, som bistår på timesbasis. Dette er ressurser som bidrar til å støtte avdelingene som forvalter økonomi og avtalene med donorer med rapportering, regnskap og systemutvikling. Afghanistankomiteen har også en ekstern regnskapsfører som jobber tett med organisasjonen.

Risiko knyttet til valuta svingninger og likviditet

Store svingninger i valuta kursen, og en generelt lavere verdi av NOK versus USD og EURO har vært et problem gjennom flere år. Situasjonen har vært mindre sårbar i 2023 som følge av at en relativt større andel av prosjektinntekten mottas direkte i USD. Afghanistankomiteen har et eget fond "Bridging and Development fund" som benyttes for å håndtere valuta tap. I 2023 er fondet tilført USD 378 791 i hovedsak i form av valuta gevinster. Det er benyttet 305 856 for å dekke valuta tap. Balansen per 31.12.2023 for Bridging and Development fondet er 214 257, som er en økning på 72 935 fra 2022.

Innsamling

I 2023 samlet Afghanistankomiteen inn 730 000 kroner fra faste givere, enkeltdonasjoner og donasjoner fra bedrifter og organisasjoner. Ved utgangen av 2023 var det 116 personer som ga Afghanistankomiteen penger månedlig, og det var i tillegg flere suksessfulle innsamlingsaksjoner – blant annet en respons på jordskjelvet i vestlige Afghanistan høsten 2023, hvor Afghanistankomiteens bidrag ble helfinansiert av private givere i Norge.

Samtidig som innsamlingsåret 2023 jevnt over var godt, bar det preg av at Oslokontoret hadde en ansatt mindre enn i tidligere år. Mot slutten av 2023 ble det ansatt en ny kommunikasjonsrådgiver, og lagt planer for å oppskalere innsatsen for innsamling og kampanjer i 2024.

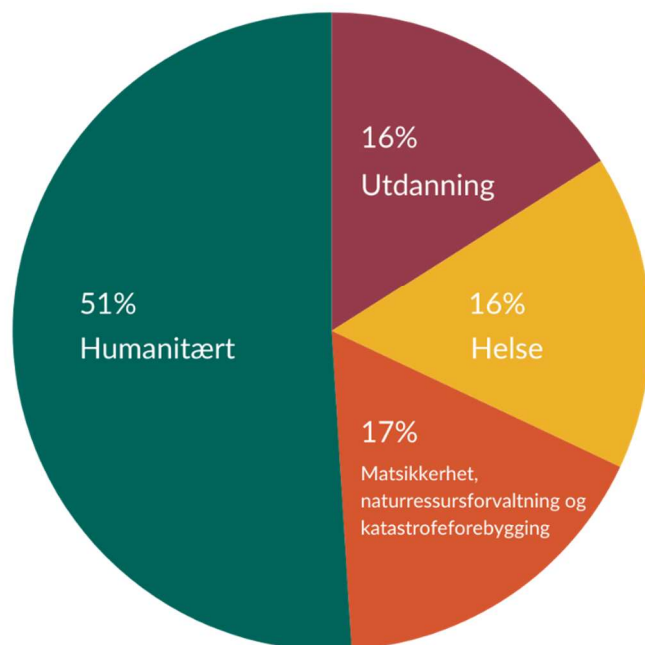
Utviklings- og nødhjelpsarbeid i 2023

Humanitær innsats – 485 707 husholdninger nådd

Den humanitære situasjonen i Afghanistan er fortsatt kritisk. FN har fremmet en internasjonal appell om nødhjelp for å nå 23,2 millioner mennesker. Afghanistankomiteen har bidratt ved å bistå 485 707 husholdninger. En husholdning har i gjennomsnitt 7 familiemedlemmer, og det vil si at vi har nådd 4,769,538 mennesker i 2023. Dette er et betydelig bidrag som viser at Afghanistankomiteen ikke lenger er en liten organisasjon.

Vår humanitære innsats går ut på å forsyne bønder med såfrø, gjødsel, dyrefor og andre innsatsfaktorer som reduserer bøndenes sårbarhet i forhold til klimaendringer og på sikt gir bøndene større mulighet til å sørge for sin egen matsikkerhet. Vi har et særlig fokus på å nå kvinner, som får oppstartspakker og opplæring for å produsere honning og sopp, samt støtte og kursing for å etablere kjøkkenhager.

Hvordan ble pengene brukt - per sektor?

Utviklingsprogrammet

187 730

bønder har fått støtte og opplæring
KVINNER 70 592   MENN 117 138

36 200

KVINNER har fått tilgang til helsehjelp ved Continuum of Care Clinics i 2023

4 460

har fått hjelp ved sentrene våre for fysioterapi
KVINNER 2 272   MENN 2 188

100 030

barn og unge som direkte og indirekte har hatt nytte av utdanningsprogrammet
JENTER 51 264   GUTTER 48 766

Formålet med alt vårt arbeid er å redusere fattigdom på landsbygda. Dette kan ikke oppnås med humanitær hjelp alene. Vårt hovedfokus er derfor fortsatt langsiktig utvikling, samt å sikre synergier mellom humanitært og langsiktig arbeid.

Dialogtilnærmingen som er utviklet i samarbeid med Nansen Fredssenter er en integrert del av programmet. Det langsiktige utviklingsprogrammet har fokus på utdanning, helse og matsikkerhet og naturressursforvaltning.

I 2023 har 479 jenter og 455 gutter opplevd lek og læring gjennom Afghanistankomiteens lekegrupper og barnehagene som drives på de regionale helsefagskolene for barna til studenter og ansatte. 454 jenter og 96 gutter har fått lese- og regneopplæring ved bruk av digitale læringsverktøy utviklet av Afghanistankomiteen og den norske organisasjonen Brighter Tomorrow, og 188 mannlige og 173 kvinnelige lærere har fått videreutdanning gjennom vårt diplomprogram. Dette er noen detaljerte eksempler på utdanningsaktivitetene som er gjennomført dette året, til tross for at utdanningsprogrammet er betydelig redusert sammenlignet med tidligere år.

Ettersom skoler for jenter etter 6 klasse forblir stengt, og etter at universiteter og høyskoler også ble stengt for kvinner i november 2022, har Afghanistankomiteens stanset støtte til utdanning som ekskluderer jenter. Vårt utdanningsarbeid ble ytterligere begrenset etter at Taliban i juli besluttet at internasjonale NGOer måtte overføre alle utdanningsaktiviteter til lokale NGOer. Dette førte til at alle de 720 skoleklassene vi hadde ansvaret for på vegne av UNICEF i Badakhshan ble overført til lokale organisasjoner i november.

Det er paradoksalt at etterspørsel etter støtte til utdanning er stor i mange av de distriktene der vi jobber. Både i Badakhshan og Ghazni har Afghanistankomiteen støttet etablering av skoler for jenter i områder der skolene ikke har vært åpne for jenter de siste tjue årene på grunn av krig og konflikt. I tråd med vår strategi om å alltid utforske nye muligheter som kan sikre rett til utdanning har vi nå fokus på å utvide yrkesopplæringsaktiviteter gjennom såkalte Think Labs og Job Labs. 701 gutter og 681 jenter har fått kurs iblant annet IT, engelsk og kunstfag.

Matsikkerhet og naturressursforvaltning

Etablering av infrastruktur, vedlikehold og forbedring av vanningsanlegg har ført til økt matproduksjon. Etablering av infrastruktur for reduksjon av miljøødeleggelser ved flom og erosjon har også bidratt til katastroforebygging og tilpasning for klimaendringer. Arbeidet gjennomføres lokalt, og ledes av lokale shuraer. Opplæring av lokale komiteer i katastroforebygging bidrar til bærekraft.

Katastroforebygging er derfor en integrert del av landsbygduitviklingsprogrammet til Afghanistankomiteen, og er nå utvidet fra Badakhshan til de andre provinsene der vi jobber med langsiktig utvikling. Opplæring av såkalte modellbønder i klimasmarte landbruksmetoder og oppskalering av ny teknologi fortsetter. Det har vært vanskeligere å nå kvinnelige modellbønder. Arbeidet for å fremme kvinnelig entreprenørskap har fortsatt gjennom selvhjelpsgruppene der kvinner får opplæring og støtte til nødvendige ressurser. Alternative metoder for å nå kvinner i felt i den nåværende situasjonen, hvor flere av våre kvinnelige ansatte er forhindret fra å arbeide i felt, er under utvikling.

Helse

Helsesektoren er unntatt restriksjoner for kvinnelige ansatte, og programmet er gjennomført uten problemer. Vi støtter nå åtte Continuum of Care Clinics i Paktia, Khost og Kapisa. Dette er små klinikker drevet av kvinner og for kvinner, som har som mål å gi oppfølging til gravide i forbindelse med svangerskap og fødsel, og for å kunne følge opp spedbarn. Klinikkene hadde 36 200 pasienter i 2023.

Afghanistankomiteen har også støttet opprettelsen av tre rehabiliteringssentre som tilbyr fysioterapi. Disse sentrene har behandlet 4 460 pasienter i 2023.

Undervisningen ved de regionale helsefagskolene i Nangarhar, Paktia og Kapisa er også driftet som normalt dette året. Vi har gjort de nødvendige forberedelsene for å doble antall studenter i 2024. 310 nye kvinnelige studenter fra til sammen 13 provinser vil starte sine studier innen jordmorfag, sykepleie, farmasi og fysioterapi våren 2024. Det første av fem nye helsesentre som drives av kvinner – for kvinner og barn, åpnet i Gardez i Paktia i desember 2023.

Kommunikasjon, folkeopplysning og medlemsarbeid

Medlemsarbeid

Ved utgangen av 2023 hadde Afghanistankomiteen 443 medlemmer. Dette er en økning på 36 medlemmer siden 2022. Det ble sendt ut syv nyhetsoppdateringer, og fjorten e-poster til medlemmene totalt gjennom året.

Det ble holdt syv medlems- og informasjonsmøter; inkludert arrangementer i samarbeid med Studentene og Akademikernes Internasjonale Hjelpfond (SAIH) og Norsk Pen. Vi videreførte også samarbeidet vårt med HUMAN Internasjonale Filmfestival, og var medarrangør under åpningsarrangementet som satte søkelys på Afghanistan. Vi hadde også ett arrangement under Arendalsuka.

Kampanjer i sosiale medier

Afghanistankomiteen hadde to opplysningskampanjer i løpet av året; en klimakampanje og en for å sette fokus på kvinnene som har bidratt til å endre Afghanistan. I tillegg ble det gjennomført en innsamlingskampanje i desember med fokus på helse og de nye klinikkene som bygges.

Kvinnekampanjen vår bestod av tegnede portretter og en kortfattet biografi om et titalls ulike kvinner med svært varierte bakgrunner, etnisiteter og virkeområder og tidspunkt.

Klimakampanjen vår bestod av totalt ni videoer og fire bildeposter publisert på fem ulike sosiale medier. Til sammen nådde denne kampanjen over 30 000 unike brukere, og videoene ble sett i 6 200 minutter sammenlagt.

Desemberkampanjen handlet om helsebehovene i Afghanistan og Afghanistankomiteens tiltak for å bedre situasjonen. I hovedfokus var jordmorutdanning, oppstart av ny helsefagskole i Badakhshan, åpningen av den første Comprehensive Continuum of Care Clinic, samt en innføring i hele løpet fra utdanning til arbeidsplasser, med ringvirkninger, som Afghanistankomiteen forsøker å legge opp til innenfor helse. Kampanjen bestod av fem bildeposter og seks videoer som ble publisert på fem plattformer. Gjennom Meta, som er den viktigste plattformen for dialog med følgerne våre, nådde vi 174 300 unike brukere og videoene våre ble sett i 15 500 minutter sammenlagt.

Det har vært en økning i antall følgere på de plattformene vi har som prioritet, og i tillegg en veldig god rekkevidde gjennom året. Eksempelvis økte antall følgere på LinkedIn med 45% i 2023, og på Facebook var økningen på nesten 10%. Totalt ble også videoene våre avspilt i over 62 000 minutter.

I løpet av 2023 har Afghanistankomiteen utviklet en felles strategi for intern og ekstern kommunikasjon, samt medlemsarbeid, kunnskapsforvaltning og politisk påvirkning i Afghanistan, Norge og internasjonalt. Formålet har vært å legge grunnlaget for organisasjonsutvikling og et samstemt, kunnskapsbasert kommunikasjons- og påvirkningsarbeid som bygger på erfaringer og kunnskap fra felt. Strategien trer i kraft i 2024.

Politisk påvirkning

Arbeidet med politisk påvirkning i 2023 har i stor grad vært basert på to hovedprioriteringer: 1) styrke kunnskapskjeden fra felt til formidling; og 2) bruke den betydelige erfaringen og kunnskapen Afghanistankomiteen har fra programarbeidet til å sette konsekvensene av klimaendringene og betydningen av et kunnskapsbasert og systemisk arbeid på den politiske dagsordenen i Norge og internasjonalt.

Gjennom styrkingen av kunnskapsforvaltningsleddet i Oslo har det vært mulig å fange opp gode resultater og læring på et tidlig tidspunkt, noe som resulterte i en kronikk hos Altinget i juni om hva slags resultater det faktisk er mulig å oppnå tross store utfordringer i Afghanistan.

I lys av alvoret av klimakrisen i Afghanistan har Afghanistankomiteen jobbet systematisk opp mot norske myndigheter og internasjonale organer for å bidra til at Afghanistan igjen får tilgang til finansiering og teknisk støtte på systemnivå. En kronikk i Aftenposten knyttet til et klimaarrangement under Arendalsuka kombinert med målrettede møter med politisk ledelse og embetsverk i Oslo og Kabul har bidratt til et økende engasjement hos norske myndigheter, som også har tatt på seg en lederrolle internasjonalt i spørsmålet om klimadialog med Afghanistan.

Afghanistankomiteen har også hatt et godt samarbeid med Arbeiderpartiet på Stortinget, som resulterte i et stortingsseminar og en felles kronikk om betydningen av å opprettholde høy støtte til Afghanistan. Vi

har også hatt møter med flere partier på Stortinget for å formidle kunnskap om klimaendringene i - og resultatene av vårt arbeid i Afghanistan.

Styrking og utvikling av organisasjonen

Styret har hatt et sterkt fokus på risikostyring, noe som er avgjørende i en så ustabil kontekst som Afghanistan. Styret har også hatt fokus på å sikre tilstrekkelig kapasitet og gode systemer for ansvarlig forvaltning.

Styret erfarer at det er høyere risiko knyttet til gjennomføringen av humanitære prosjekter. Dette er prosjekter som må gjennomføres i løpet av kort tid, og som er avhengige av midlertidige ansatte. Ved flere anledninger har forsyninger fra FN vært forsinket, og frø og gjødsel har vært av lav kvalitet. Det er også tilfeller av misnøye rundt hvem som er valgt ut til å motta humanitær hjelp. Taliban og/eller andre lokale makthavere har også ønsket å påvirke arbeidet. Afghanistankomiteen har etablert en solid mekanisme for å håndtere tilbakemeldinger, som sikrer at klager blir fulgt opp og gransket der det er nødvendig. Dette er avgjørende for at Afghanistankomiteen kan bevare tilliten til lokalsamfunn og givere.

Det er en egen mekanisme for rapportering av og respons på varsler om seksuell trakassering, misbruk, overgrep og vold. Dette er svært sensitivt i den afghanske konteksten, og de aller fleste institusjoner og organisasjoner som tidligere hadde en viktig rolle i slike saker i Afghanistan er ikke lenger operative. Det er jobbet systematisk med å øke ansattes bevissthet og kunnskap om denne problematikken, og vi har en handlingsplan for det videre arbeidet.

Digitalisering og styrking av IT-systemer

Mot slutten av 2022 startet Afghanistankomiteen arbeidet med å etablere en felles digital plattform for virksomheten i Afghanistan og Norge, basert på Microsoft Office 365 og Teams. Det digitale løftet er et pågående arbeid. Fokuset nå er å få på plass opplæringsprogrammer som gjør at alle ansatte har den kompetansen de trenger til å bruke de nye systemene på en effektiv måte. Målet er at digitalisering skal bidra til mer effektive arbeidsprosesser, høy informasjonssikkerhet og god samhandling på tvers av regioner, kontorer og avdelinger.

Fokus på personvern og GDPR

I 2023 startet Afghanistankomiteen på en omfattende gjennomgang av oppsettet, rutinene og forutsetningene våre for god håndtering av personvern. Det har vært gjennomført en omfattende gjennomgang av leverandører, programvarer, rutiner og relevant lovgivning som sikrer at Afghanistankomiteen overholder krav som er fastsatt av GDPR.

Dette har resultert i noen umiddelbare løft, men i første halvdel av 2024 vil vi forhåpentligvis være på et sted der kun vedlikehold og oppdateringer trengs fremover.

Reorganisering av kontoret i Oslo

Sekretariatet flyttet til nye kontorer i Rådhusgata 4, og er nå samlokalisert med det Menneskerettighetsfond og Nansen Fredssenter fra oktober 2023. Kapasiteten ved kontoret er utvidet med 1,5 stilling. Arbeidet med politisk påvirkning er styrket med en spesialrådgiver i en 50% stilling. Dette er viktig for å formidle læring, erfaringer og kunnskap fra arbeidet i Afghanistan til norsk offentlighet. Hovedkontoret har videre blitt reorganisert for å lede arbeidet med å styrke og utvikle organisasjonen.

Ansattes sikkerhet, arbeidsmiljø og likestilling

Sammenlignet med situasjonen før august 2021, da Afghanistankomiteens ansatte arbeidet i en væpnet konflikt, og måtte bevege seg mellom områder kontrollert av Taliban og områder kontrollert av internasjonale styrker og den nasjonale afghanske hæren, er reiseaktivitet tryggere. Afghanistankomiteen har fortsatt strenge sikkerhetsrutiner. Bevegelse mellom ulike områder må fortsatt koordineres med Taliban, spesielt når det er kvinner og utlendinger involvert.

Livet under Taliban er ikke enkelt. Befolkningen i Afghanistan er traumatisert etter å ha levd i krig og konflikt i mer enn 40 år. Forbudet mot utdanning for jenter etter 6 klasse er svært belastende for foreldre og barn. Massearbeidsledigheten, økende fattigdom og stadig nye restriksjoner og påbud gjør hverdagen svært krevende. Opplevde traumer, usikkerhet og frykt for hva som vil komme er mentalt belastende. På toppen av dette bidrar økende overvåkning til mistenksomhet og lav tillit i samfunnet. Dette er forholdene våre ansatte lever under.

Kvinnelige ansatte har opplevd en særlig belastning etter forbudet mot at kvinner kan jobbe for internasjonale organisasjoner og FN. Afghanistankomiteens respons har vært styrt av prinsippet om at ingen kvinnelige ansatte i organisasjonen vil bli erstattet av menn. Det er lagt til rette for at kvinner kan jobbe fra hjemmekontor. Vi har også lykket med vårt mål om å øke antall kvinner gjennom nyansettelser.

Forbudet er ulikt praktisert i de ulike provinsene, og det er nedlagt et betydelig arbeid fra ledelsen og mannlige kollegaer for å få på plass avtaler om unntak slik at våre kvinnelige kollegaer også kan jobbe fra kontoret. Dette har ført til at de aller fleste kvinnelige ansatte i løpet av året har kunnet gjøre sine oppgaver i felt. Flertallet er også helt eller delvis tilbake på kontoret. Helsesektoren er unntatt forbudet, og kvinnene som arbeidet innenfor helse ble aldri nektet å arbeide ved helseinstitusjonene.

Restriksjonene som rammer kvinner, krever ekstraordinære tiltak. Afghanistankomiteen har derfor etablert Comprehensive Continuum of Care Centres (4C-klinikker), drevet av kun kvinnelig personell for kvinner og barn. Sentrene er bemannet med gynekologer, jordmødre, helsesykepleiere, fysioterapeuter, farmasøyt, bioingeniører, ernæringsfysiologer og psykiatriske sykepleiere. Sentrene inneholder også fasiliteter som trengs for å gjennomføre kurs og opplæring for kvinner (Think Labs og Job Labs). Dette er et helhetlig helsetilbud til kvinner, og er samtidig en trygg arbeidsplass for kvinnelige ansatte.

Mental helse

Afghanistankomiteen har ansatt en mannlig og en kvinnelig psykolog. De jobber både med å integrere psykososial støtte i utdannings- og helseprogrammet, og med å tilby støtte til kollegaer. I løpet av året er det gjennomført et digitalt kurs for kvinnelige ansatte. Psykologene har også gjennomført individuelle konsultasjoner, og har kunnet henvise ansatte og deres familiemedlemmer til eksterne helseressurser. Afghanistankomiteen har også en psykolog i Oslo som bistår internasjonalt ansatte og tilgang til en psykolog basert i Libanon.

Sykefravær

Afghanistankomiteen følger lovverket som regulerer ansattes rettigheter ved sykefravær i begge landene vi jobber. Når det gjelder rettigheter til permisjon i forbindelse med svangerskap, fødsel og amming har vi egne retningslinjer for permisjon og sykefravær, i samsvar med anbefalingene fra Verdens Helse Organisasjon (WHO). I tillegg har vi opparbeidet et fond som gjør det mulig å gi tilskudd til helsehjelp til de ansatte med lavest lønn. Sykefraværs statistikken som føres for ansatte med permanente og lange

prosjektkontrakter, totalt 973 ansatte var på 0,7 % i 2023. I Norge har Afghanistankomiteen så få ansatte at vi ikke offentliggjør statistikk for sykefravær av personvern hensyn.

Arbeidsulykker

19 november mistet en arbeider livet etter å ha falt ned en bratt skråning i forbindelse med sitt arbeid ved et infrastrukturprosjekt i Yaftal-e-Payan-distriktet i Badakhshan. Mannen var ansatt på en korttidskontrakt med lønnsmidlene fra FN-FAO. Ulykken ble etterforsket. Det var klart at sikkerhetsutstyret han hadde mottatt i form av hjelm, hansker og vernesko ikke ga tilstrekkelig beskyttelse. Mannens etterlatte familie er fulgt opp, og har mottatt kompensasjon i henhold til våre interne retningslinjer. Dette er en svært tragisk ulykke, og den eneste dødsulykken vi har registrert de siste 10 årene. Afghanistankomiteen registrerte 6 ytterligere arbeidsrelaterte ulykker i 2023. I samsvar med interne retningslinjer bistår Afghanistankomiteen med å finansiere medisinsk behandling, og yter kompensasjon etter faste satser. I tillegg til ansatte på faste og langvarige prosjektkontrakter har Afghanistankomiteen sysselsatt totalt 135 619 faglærte og ufaglærte dag-arbeidere gjennom humanitære midler i 2023. Alle arbeidere får relevant opplæring i HMS og nødvendig sikkerhetsutstyr.

Inkludering

Afghanistankomiteen har gjennom flere år arbeidet systematisk med mangfold og inkludering. Etnisk, språklig og kjønnsmessig mangfold er viktig ved alle kontorer og avdelinger. Andelen ansatte med funksjonsnedsettelse er også økende, og utgjør nå 5% av faste ansatte.

Miljørapportering

Miljøhensyn er godt integrert i planlegging og gjennomføring av programarbeidet. Det er strenge krav om å ivareta vegetasjon, busker og trær i forbindelse med bygningsprosjekter og irrigasjonskanaler. Planting av trær brukes aktivt for å stabilisere jordsmonn, for å hindre støv og sandstormer, og for å skape et grønt miljø. Innleid arbeidskraft læres opp til å rydde søppel, spesielt plast – der dette ikke kan unngås. Det velges organiske materialer fremfor plast når mulig. I tilfeller der det bygges nytt, eller gjøres omfattende rehabiliteringer imøtegår krav til nasjonal miljøsertifisering. Programmet for matsikkerhet har fokus på opplæring i vekselbruk, bruk av organisk gjødsel, kompostering og klimatilpasning. Opplæring i god vannressursforvaltning er et annet viktig tiltak. Innkjøp gjøres så langt det er mulig i lokale markeder.

Vurdering av forutsetning for videre drift

Afghanistankomiteen hadde i 2023 anskaffede midler på NOK 211 048 393 sammenlignet med NOK 120 720 182 i 2022. Det er en økning på NOK 90 328 211. Forbrukte midler utgjorde NOK 206 972 354 i 2023, en økning på NOK 89 348 424 sammen lignet med 2022. Økningen skyldes økte bidrag fra flere donorer til programarbeidet i Afghanistan. I 2023 gjelder økningen særlig humanitære prosjekter fra FN organisasjoner.

Sum eiendeler utgjør NOK 122 523 541 pr 31.12.23 sammenlignet med NOK 110 643 449 pr 31.12.22. Egenkapitalen utgjør NOK 13 573 065 pr 31.12.23 mot NOK 5 291 893 pr 31.12.22. Aktivitetsresultatet utgjør dermed NOK 4 074 039.

Det er inngått flerårige avtaler med Norad og EU, som gir forutsigbarhet for finansieringen i 2024. Dette gir et solid grunnlag for videre drift.

Det har ikke inntruffet hendelser i 2024 som er av betydning for årsregnskapet 2023.

10.juni 2024

Gry Synnevåg

Styreleder

Farid Ghiamih

Nestleder

Samina Ansari

styremedlem

Sverre Hjelleset

styremedlem

Trude Thommessen

styremedlem

Sandra Petersen

styremedlem

Nasrim Naimy

Styremedlem

Liv Kjølseth

Generalsekretær

Afghanistankomiteen
Norwegian Afghanistan Committee

کمیته ناروی برای افغانستان
د افغانستان لپاره د ناروې کمیټه